

Ministerie van Landbouw,
Natuur en Voedselkwaliteit

> Retouradres Postbus 20401 2500 EK Den Haag

De Voorzitter van de Tweede Kamer
der Staten-Generaal
Prinses Irenestraat 6
2595 BD DEN HAAG

Directoraat-generaal Agro

Directie Europees,
Internationaal en Agro
economisch beleid

Bezoekadres

Bezuidenhoutseweg 73
2594 AC Den Haag

Postadres

Postbus 20401
2500 EK Den Haag

Overheidsidentificatienr

00000001858272854000

T 070 379 8911 (algemeen)

F 070 378 6100 (algemeen)

www.rijksoverheid.nl/Inv

Ons kenmerk

DGA-EIA / 59009285

Bijlage(n)

1

Datum 12 juni 2024
Betreft Kennisgeving pachtnormen 2024

Geachte Voorzitter,

Met deze brief informeer ik uw Kamer over de nieuwe pachtnormen die op 1 juli 2024 van kracht worden. Jaarlijks worden per 1 juli de hoogst toelaatbare pachtprizen voor akkerbouw- en grasland, tuinland, agrarische gebouwen en agrarische woningen vastgesteld.

De nieuwe pachtnormen vindt u in de bijgevoegde rapportage. De hoogst toelaatbare pachtprizen voor 2024 zijn door Wageningen Economic Research berekend conform de uitgangspunten van het Pachtprizenbesluit 2007. De nieuwe pachtnormen zijn op basis van de bedrijfsresultaten van middelgrote en grote akkerbouw- en melkveebedrijven in de periode 2018-2022 berekend; die van 2023 op basis van de bedrijfsresultaten in de jaren 2017-2021.

In de bijlage zijn per pachtprijsgebied de nieuwe regionorm, de oude regionorm en het veranderpercentage voor los bouw- en grasland vermeld. De pachtnormen 2024 van los bouw- en grasland zijn in alle pachtprijsgebieden wederom hoger dan de pachtnormen 2023. Dit varieert van een stijging van 16% à 26% in het Noordelijk weidegebied, Bouwhoek en Hogeland, Hollands/Utrechts weidegebied, Rivierengebied en het Oostelijk veehouderijgebied, een stijging van 28% à 41% in Zuidwest-Brabant, Veenkoloniën en Oldambt, IJsselmeerpolders, Zuid-Limburg, Zuidelijk veehouderijgebied, Centraal veehouderijgebied en Westelijk Holland, tot een toename van 61% à 65% in het Waterland en Droogmakerijen en het Zuidwestelijk akkerbouwgebied.

De grondbeloning per pachtprijsgebied wordt afgeleid van het inkomen van akkerbouw- en melkveebedrijven in het gebied. In de melkveehouderij is een goed inkomensjaar (2017) vervangen door een jaar (2022) met een zeer hoog inkomen. In de akkerbouw lag landelijk gezien het inkomen in 2017 onder het langjarig gemiddelde, terwijl het inkomen in 2022 op een zeer hoog niveau is uitgekomen. Achter deze gemiddelden gaan regionale verschillen schuil die onder meer samenhangen met productieomstandigheden (grond, klimaat: nat/droog, beschikbaarheid water), bouwplan (samenstelling/intensiteit), bedrijfsgroottestructuur en marktomstandigheden.

Voor tuinland worden twee gebieden onderscheiden, Westelijk Holland (exclusief het gebied Boskoop en Rijnveld) en de rest van Nederland. De regionorm is in Westelijk Holland uitgekomen op 7.565 euro per hectare, een stijging van 15%. In de rest van Nederland is de regionorm met 9% toegenomen naar 5.349 euro per hectare.

De maximaal toegestane pachtprizen voor zowel bestaande als nieuwe pachtovereenkomsten van agrarische bedrijfsgebouwen stijgen in 2024 met 4,25%, gebaseerd op de gemiddelde bouwkostenindex over de periode 2019-2023.

Voor agrarische woningen met pachtovereenkomsten die op 31 augustus 2007 al bestonden, stijgen de maximaal toegestane pachtprizen in 2024 met 5,8%. Dit is gebaseerd op de CAO-loonontwikkeling van 1 december 2022 tot 1 december 2023. Voor agrarische woningen met pachtovereenkomsten die na 31 augustus 2007 zijn ingegaan, stijgen de maximaal toegestane pachtprizen in 2024 met 3,8%, in overeenstemming met de inflatie in 2023.

Hiermee stijgen de pachtprizen wederom meer dan gebruikelijk. Dit creëert extra financiële kosten voor land- en tuinbouwers met een pachtcontract die gebonden is aan de regionorm. Dit is deels te wijten aan de bovengemiddelde opbrengsten in het jaar 2022 en deels aan de bovengemiddelde inflatie van de voorbije jaren.

Piet Adema
Minister van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit